

**THEORETICAL-METHODOLOGICAL BACKGROUND OF THE MODELING OF
THE PROJECT ACTIVITY OF THE SOCIOMONOMIC SPHERE****Svitlana Furduy***Candidate of Pedagogical Sciences,**Associate Professor,**Head of the Department of Social Work, Social Pedagogy and Physical Culture,**Izmail State Humanitarian University,**Izmail, Ukraine***ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДГРУНТЯ МОДЕЛЮВАННЯ
ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ****Світлана Фурдуй***к.п.н., доцент,**завідувач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та**фізичної культури,**Ізмаїльський державний гуманітарний університет,**м. Ізмаїл, Україна*

На сучасному етапі розвитку суспільства важливого значення набуває формування мети проєктивної діяльності в соціальній роботі.

У вітчизняній соціології перші ідеї про проєктування соціальних систем були висловлені в роботах О. І. Генісаретського, В. Н. Дубровського, І. І. Ляхова, В. М. Разіна, А. Г. Раппопорта, Б. В. Сазонова, Г. П. Щедровицького. З точки зору соціального управління ці проблеми розглядалися В. Г. Афанасьєвим, І. В. Бестужевим-Ладою, П. Н. Лебедєвим. Його теоретичні основи були проаналізовані в роботах Н. А. Айтова, Г. А. Антоноука, Н. І. Лапіна, А. І. Пригожина, Ж. Т. Тощенко, Н. Г. Харитонова, в дослідженнях Т. М. Дрідзе, Ю. А. Крючкова як одна з форм випереджального відображення дійсності, створення прообразу (прототипу) передбачуваного об'єкта, явища або процесу за допомогою специфічних методів.

Однією з особливостей професійної діяльності соціального працівника є пошук нестандартних рішень для розв'язання різноманітних соціальних проблем. Проте, кожна ідея, ініціатива потребують обґрунтування, підтримки певних організацій чи впливових осіб, пошук коштів на реалізацію тощо.

Працівники соціальної сфери мають володіти навичками проєктування, прогнозування та моделювання як базовим інструментарієм проєктної діяльності на всіх рівнях. Цей інструментарій динамічно розвивається і є системою знань, що використовується у світовій практиці розробки та впровадження ефективних соціальних проєктів та програм.

Соціальний проект - це сконструйоване ініціатором проекту соціальне нововведення, метою якого є створення, модернізація або підтримання середовища, що змінюється, матеріальної або духовної цінності. Це нововведення мусить мати просторово-часові координати, а його вплив на людей - визнаватися позитивним за соціальним значенням [1, с. 164].

Соціальне проектування використовується як один з компонентів цілеспрямованої діяльності, коли розробляються різні варіанти вирішення нових соціальних проблем. Воно застосовується також при підготовці соціальних планів і програм з регулювання перетворюються процесів і явищ, які раніше не мали потреби в детальному опрацюванні та управлінні [2].

Основними елементами проектної діяльності, його найважливішими теоретичними категоріями є: система, суб'єкт і об'єкт соціального проектування, соціальна технологія проектування, умови, методи соціального проектування та ін. [3, с. 48].

Система - це цілісність, організована безліччю функцій і відповідних їм управлінських дій по прийняттю рішень і їх реалізації.

Суб'єктом соціального проектування є різні носії управлінської діяльності - як окремі особистості, так і організації, трудові колективи, соціальні інститути, що ставлять собі за мету організоване, цілеспрямоване перетворення соціальної дійсності.

Під об'єктами соціального проектування розуміються системи, процеси організації соціальних зв'язків, взаємодій, включених в проектну діяльність, що піддаються впливам суб'єктів проектування.

Соціальна технологія проектування - це упорядкована в часі і просторі послідовність актів соціальної діяльності, сукупність навичок, методів, прийомів, спрямованих на досягнення певної мети, реалізацію соціального замовлення. За допомогою технології абстрактні дефініції науки переводяться на конкретну мову вказівок, рішень, розпоряджень, нормативів, що направляють соціальну активність людей на ефективне виконання необхідних дій.

Позбутися від суб'єктивізму в проектуванні можна, тільки спираючись на наукові методи.

Метод - це спосіб досягнення мети; побудова соціального проекту - певним способом упорядкована діяльність суб'єкта проектування.

Виділяють наступні методи соціального проектування: "мозковий атаки", ділової гри, вживання в роль, аналогії, асоціації, синектики [4]. Метод "мозкової атаки" пов'язаний з генерацією ідей, їх рівноправної конкуренції, можливістю опору. За допомогою цього методу долаються недоліки традиційних способів вирішення проблемних ситуацій, наприклад проведення наради, де різна активність участі окремих членів групи, беззмисловні виступу, сильний вплив конфліктів і суперечливості учасників негативно позначається на ході роботи.

Метод ділової гри - комплексний метод, який охоплює всі стадії процесу підготовки і прийняття рішення. Його застосовують у випадках складних проблемних ситуацій (наприклад, екологічних), що вимагають для свого вирішення взаємодії багатьох зацікавлених відомств, організацій, громадських сил. Метод вживання в роль допомагає отримати більш точне уявлення про те, що потрібно зробити в процесі проектування. Це не просто заглядання в проєктоване майбутнє, а прагнення глибше зрозуміти, як буде реалізовуватися проєкт. Метод аналогії передбачає, що ефективно функціонують підприємства, селища, міста, в яких раціонально вирішені ті чи інші соціальні проблеми, в певних межах служать взірцем, еталоном для конструювання соціальних завдань і цілей. Метод асоціації полягає в тому, що при підготовці проєкту нерідко виникає необхідність прийняття нових рішень, передбачає поєднання прийомів пристосування, модифікації і повної реорганізації. Метод синектики заснований на тому, що кілька запропонованих ідей розглядаються окремо один від одного, а потім між ними встановлюється певний взаємозв'язок і взаємозалежність.

Соціальне проєктування в галузі соціальної роботи застосовуються для розробки соціальних програм, соціальних пропозицій і проєктів, відпрацювання методики, техніки і технології конкретних форм соціономічної діяльності.

Методичне підґрунття ми визначаємо як організаційне нововведення в умовах інноваційної вищої школи, що об'єднує на добровільних засадах досвідчених викладачів, фахівців соціально-педагогічної сфери, керівників проєктів для комплексного надання адресних, диференційованих, технологічно вивірених методичних послуг, що забезпечують ефективну взаємодію суб'єктів проєктної діяльності (викладачів, майбутніх соціальних педагогів, соціальних працівників, керівників і педагогічного персоналу освітніх установ), задовольняють актуальні та виявляють потенційні освітні потреби в досягненні творчих результатів у галузі соціального проєктування.

Список використаних джерел:

1. Антропова Ю. Ю. Проєктне управління /Ю. Ю. Антропова /Вісник Хмельницького державного університету. - 2009. - № 11 (149). - Серія Філософія. Соціологія. Культурологія. Вип. 11 . - С. 164-168.
2. Біла О. О. Першооснови соціально-педагогічного проєктування: навчально-методичний посібник / О. О. Біла. -Одеса: Астропринт, 2012. - 260 с.
3. Костева Т. Б. Особливості технології проєктування в соціальній сфері //Наукові праці. Педагогіка. Випуск 258. Том 270. - 2016. - С. 47-51.
4. Підготовка майбутніх фахівців соціономічної сфери до проєктування професійної діяльності: теорія і практика:[монографія] / За ред. О. О. Біла. - Одеса: Астропринт, 2013. – 148 с.